


Київський університет імені Бориса Грінченка

Педагогічний інститут

Кафедра педагогіки та психології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор з науково-методичної та  
навчальної роботи

 О.Б. Жильцов  
« 11 » 09 2019 р.

## РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### ДИДАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

для студентів

спеціальності 013 Початкова освіта

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

освітньої програми 013.00.01 Початкова освіта



Київ – 2019

**Розробник:**

Голота Наталія Миколаївна, доцент кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук, доцент

**Викладачі:**

Голота Наталія Миколаївна, доцент кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук, доцент

Дем'яненко Валентина Іванівна, викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри педагогіки та психології  
Протокол від 4.09.2019 року № 11

Завідувач кафедри педагогіки та психології  (Іванюк Г.І.)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 013.00.01 Початкова освіта  
05.09. 2019 р.

Гарант освітньої програми  (Бондаренко Г.Л.)

Робочу програму перевірено  
\_\_ . \_\_ . 2019 р.

Заступник директора  (Машовець М.А.)

Пролонговано:

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_»\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_»\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_»\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_»\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

### Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4 кредити / 120 годин	4 кредити / 120 годин
Курс	1 (скорочений термін)	1 (скорочений термін)
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	56	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	26	104
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

### 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Дидактика початкової школи» - формування у студентів професійних компетентностей щодо організування освітнього процесу в початковій школі; засвоєння процесуально-технологічних інструментів для пізнавальної та творчої діяльності учнів молодшого шкільного віку в різних типах закладів загальної середньої освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Дидактика початкової школи» є:

- вивчення дидактики як галузі педагогічної науки: її історію, предмет і завдання; становлення й розвиток категоріально-понятійного апарату; історію розвитку дидактичних систем, які обслуговували освітню практику на різних етапах розвитку суспільства; зв'язок з іншими науками.
- формування в студентів знань про цільовий компонент процесу навчання та уміння формулювати мету в залежності від теми уроку та її місця в програмі;

- оволодіння здатністю здійснювати варіативний підхід до організації навчання молодших школярів;
- формування у студентів уміння обирати методи навчання в залежності від змісту навчального матеріалу, цільових завдань та навчальних можливостей учнів.

Вивчення курсу «Дидактика початкової школи» спрямований на формування у студентів таких компетентностей з урахуванням професійно-орієнтаційної підготовки:

ЗК 1. Здатність застосовувати сучасні інноваційні методики, технології навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи.

ЗК 3. Здатність вирішувати проблеми в процесі професійної діяльності, приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.

ЗК 6. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей.

ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально, поважати різноманітність і мультикультурність у процесі педагогічної взаємодії.

ФК 2. Здатність до розвитку здобувачів початкової освіти на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку.

ФК3. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в початковій ланці освіти.

ФК4. Здатність розв'язувати стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.

#### **Програмні результати вивчення курсу:**

ПРН 1. Знати зміст нормативних документів, що регламентують початкову освіту.

ПРН 2. Знати мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми, технології й засоби початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи.

ПРН 4. Володіти уміннями й навичками, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, під час розв'язування професійно-зорієнтованих задач.

**4. Структура навчальної дисципліни**  
**Тематичний план для денної форми навчання**

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
<b>Змістовий модуль 1. ДИДАКТИКА - ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ</b>							
Тема 1. Сутність, функції і завдання дидактики	4	2					2
Тема 2. Зміст освіти, особливості змісту початкової освіти. Державний стандарт початкової освіти, Концепція НУШ	10	2	2	4			2
Модульний контроль	2						
<b>Разом</b>	<b>16</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>4</b>			<b>4</b>
<b>Змістовий модуль 2. ПРОЦЕС НАВЧАННЯ, ЙОГО СТРУКТУРА ТА ВИДИ</b>							
Тема 3. Видові поняття процесу навчання. Процес навчання як система	4	2					2
Тема 4. Сутність, функції і структура процесу навчання у початковій школі	6	2		2			2
Тема 5. Закономірності, принципи і правила навчання у початковій школі.	6	2	2				2
Модульний контроль	2						
<b>Разом</b>	<b>18</b>	<b>6</b>	<b>2</b>	<b>2</b>			<b>6</b>
<b>Змістовий модуль 3 РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ</b>							
Тема 6. Особливості форм організації освітнього процесу у початковій школі	12	2	2	4			4
Тема 7. Структура і функції методів навчання. Вибір та конструювання методів навчання	6	2	2				2
Тема 8. Сучасні технології навчання у початковій школі	6	2		2			2
Модульний контроль	2						
<b>Разом</b>	<b>26</b>	<b>6</b>	<b>4</b>	<b>6</b>			<b>8</b>
<b>Змістовий модуль 4 ДІГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ</b>							
Тема 9. Компетентність як показник	8	2	2	2			2

якості освіти Нової української школи						
Тема 10. Контрольно-оцінювальна діяльність учителя початкових класів	6	2		2		2
Тема 11. Ефективність і критерії ефективності процесу навчання у початковій школі.	8	2		4		2
Тема 12. Аналіз уроку як системи	6	2		2		2
Модульний контроль	2					
<b>Разом</b>	<b>30</b>	<b>8</b>	<b>2</b>	<b>10</b>		<b>8</b>
<b>Іспит</b>	<b>30</b>					
<b>Усього</b>	<b>120</b>	<b>24</b>	<b>10</b>	<b>22</b>		<b>26</b>

### Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
<b>Змістовий модуль 1. ДИДАКТИКА - ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ</b>							
Тема 1. Сутність, функції і завдання дидактики	6	2					4
Тема 2. Зміст освіти, особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти	12			2			10
Модульний контроль	-						
<b>Разом</b>	<b>18</b>	<b>2</b>		<b>2</b>			<b>14</b>
<b>Змістовий модуль 2. ПРОЦЕС НАВЧАННЯ, ЙОГО СТРУКТУРА ТА ВИДИ</b>							
Тема 3. Видові поняття процесу навчання. Процес навчання як система	8	2					6
Тема 4. Сутність, функції і структура процесу навчання у початковій школі	10		2				8
Тема 5. Закономірності, принципи і правила навчання у початковій школі.	8						8
Модульний контроль	-						
<b>Разом</b>	<b>26</b>	<b>2</b>	<b>2</b>				<b>22</b>
<b>Змістовий модуль 3 РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ</b>							
Тема 6. Особливості форм організації	12			2			10

освітнього процесу у початковій школі						
Тема 7. Структура і функції методів навчання. Вибір та конструювання методів навчання	12	2				10
Тема 8. Сучасні технології навчання у початковій школі	14					14
Модульний контроль	-					
<b>Разом</b>	<b>38</b>	<b>2</b>		<b>2</b>		<b>34</b>
<b>Змістовий модуль 4 ДІГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ</b>						
Тема 9. Компетентність як показник якості освіти Нової української школи	10					10
Тема 10. Контрольно-оцінювальна діяльність учителя початкових класів	10	2				8
Тема 11. Ефективність і критерії ефективності процесу навчання у початковій школі.	10			2		8
Тема 12. Аналіз уроку як системи	8					8
Модульний контроль						
<b>Разом</b>	<b>38</b>	<b>2</b>		<b>2</b>		<b>34</b>
<b>Іспит</b>						
<b>Усього</b>	<b>120</b>	<b>8</b>	<b>2</b>	<b>6</b>		<b>104</b>

## 5. Програма навчальної дисципліни

### Змістовий модуль 1. ДИДАКТИКА - ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ

#### Тема 1. Сутність, функції і завдання дидактики (2 год)

Предмет дидактики – зміст освіти, форми й методи його засвоєння, закономірності й принципи організації процесу навчання тощо. Залежність предмета дидактики від мети освіти й навчання на різних етапах розвитку суспільства. Об'єкт дидактики – навчання як особливий вид діяльності, яка спрямована на передавання наступним поколінням соціального досвіду. Основні функції дидактики: теоретична (діагностична, прогностична), практична (нормативна, інструментальна). Завдання, які постають перед дидактикою на сучасному етапі розвитку освіти. Основні категорії дидактики: навчання, освіта, самоосвіта, викладання, учіння, навчальна діяльність, дидактичні закономірності, принципи, процес навчання і його компоненти, знання, уміння, пізнавальні інтереси і потреби, об'єкт і суб'єкт пізнання.

**Основні поняття теми:** дидактика, предмет дидактики, функції дидактики, категорії дидактики, навчання, зміст освіти.

**Рекомендована література:****Основна:** 1,4,5**Додаткова:** 2, 4.5**Тема 2. Зміст освіти, особливості змісту початкової освіти. Державний стандарт початкової освіти, Концепція НУШ (2 год)**

Зміст освіти: ключові та предметні компетентності. Основні принципи реформування змісту освіти та суть їх реалізації. Державний стандарт початкової освіти: загальна характеристика. Сучасна структура й функції змісту освіти. Нормативні документи, що відображають зміст освіти. Характеристика навчальних планів, програм і підручників для початкових шкіл. Базовий навчальний план як концентроване вираження загальної концепції освіти, основоположна складова Державного стандарту загальної середньої освіти. Реалізація змісту освіти у підручниках і навчальних посібниках.

**Основні поняття теми:** освіта, зміст освіти, мета освіти, види освіти, структура змісту освіти, функції змісту освіти, навчальний план, навчальна програма, підручник, навчальний посібник.

**Рекомендована література:****Основна:** 2, 3, 4**Додаткова:** 1**Змістовий модуль 2. ПРОЦЕС НАВЧАННЯ, ЙОГО СТРУКТУРА ТА ВИДИ****Тема 3. Видові поняття процесу навчання. Процес навчання як система (2 год)**

Видові поняття процесу навчання: навчання, процес навчання, навчальний процес. Типи навчання та їх особливості у початковій школі: інформаційно-повідомлюючий, пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, комп'ютерний. Процес навчання у початковій школі як система. Характеристика готовності дітей до шкільного навчання.

**Основні поняття теми:** навчання, процес навчання, навчальний процес, типи навчання.

**Рекомендована література:****Основна:** 1, 3, 4**Додаткова:**



#### **Тема 4. Сутність, функції і структура процесу навчання у початковій школі (2 год)**

Сутність і функції процесу навчання. Структура процесу навчання: компонентний склад та основні ланки процесу засвоєння знань. Підходи до організації навчання. Двосторонній характер процесу навчання. Викладання, учіння й пізнання. Дві форми пізнання: чуттєве і логічне, їх взаємодія в учінні. Різні форми організації засвоєння нових знань дітьми у початкових класах. Організація диференційованого навчання у початковій школі. Взаємозв'язок навчання і розвитку учнів у початковій школі. Дидактична одиниця процесу навчання.

**Основні поняття теми:** структура процесу навчання, викладання, учіння, пізнання, дидактична одиниця процесу навчання.

**Рекомендована література:**

*Основна: 1, 5, 6*

*Додаткова: 3, 4*

#### **Тема 5. Закономірності, принципи і правила навчання у початковій школі (2 год)**

Поняття закону, принципу і правила навчання. Філософське тлумачення понять «закономірність» та «закон». Співвідношення закономірностей і законів у дидактиці (педагогіці). Основні закономірності в дидактиці. Взаємозв'язок між законами, принципами та вимогами у дидактиці. Принципи навчання (дидактичні принципи) і принципи дидактики (наукові принципи). Реалізація дидактичних принципів у змісті початкової освіти (за О.Я.Савченко). Правила навчання як лаконічні вимоги-рекомендації до викладацької діяльності вчителя.

**Основні поняття теми:** закономірність, закон, правило навчання, принципи навчання, принципи дидактики.

**Рекомендована література:**

*Основна: 1, 6*

*Додаткова: 3, 4*

### **Змістовий модуль 3 РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

#### **Тема 6. Особливості форм організації освітнього процесу у початковій школі (2 год)**

Сутність класно-урочної системи навчання. Педагогічні вимоги до уроку; підготовка вчителя до уроку; типи уроків та їх структура; схема

аналізу уроку; шляхи підвищення ефективності уроку. Нетрадиційні форми навчання. Позаурочні форми навчання.

**Основні поняття теми:** класно-урочна система навчання, форми організації уроку, класифікація уроків.

**Рекомендована література:**

*Основна: 2, 5, 6*

*Додаткова: 3*

### **Тема 7. Структура і функції методів навчання. Вибір та конструювання методів навчання (2 год)**

Визначення поняття «метод навчання». Метод навчання як багатомірне явище. Зв'язок методу навчання з іншими дидактичними категоріями. Основні функції методів навчання. Структура методу навчання. Прийом навчання. Характеристика груп методів навчання: за джерелами знань; за рівнями самостійності учнів; за логікою руху змісту. Методи усного викладу навчального матеріалу у початковій школі. Особливості використання наочності у початковій школі. Практичні методи навчання у початкових класах. Дидактичні ігри у навчальному процесі початкової школи. Інтерактивні методи у початковій школі. Самостійна робота учнів як метод навчання. Формування в молодших школярів досвіду пошукової діяльності. Критерії вибору і поєднання методів навчання.

**Основні поняття теми:** метод, прийом, структура методу, функції методів, класифікація методів навчання.

**Рекомендована література:**

*Основна: 1, 4, 6*

*Додаткова:*

### **Тема 8. Сучасні технології навчання у початковій школі (2 год)**

Навчальні технології. Особистісно-орієнтована технологія навчання. Технологія групової навчальної діяльності школярів. Технологія розвивального навчання. Технологія формування творчої особистості. Технологія навчання як дослідження. Поняття про технології інтерактивного навчання. Роль і місце методів інтерактивного навчання у початкових класах.

**Основні поняття теми:** технології навчання, особистісно-орієнтоване навчання, розвивальне навчання, інтерактивне навчання.

**Рекомендована література:**

*Основна: 4, 5*

*Додаткова: 1*

## **Змістовий модуль 4. ДІГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ**

### **Тема 9. Компетентність як показник якості освіти Нової української школи (2 год)**

Уміння вчитися як ключова компетентність. Сутність і структура уміння вчитися. Вікова та індивідуальна характеристика молодших школярів як суб'єктів учіння. Розвиток в учнів процесів сприймання. Мотивація учіння молодших школярів. Формування структурних компонентів уміння вчитися.

Основні поняття теми: уміння вчитися, структурні компоненти уміння вчитися, молодший школяр як суб'єкт навчання, індивідуальні особливості, мотивація.

**Рекомендована література:**

**Основна: 2, 3**

**Додаткова: 1, 3**

### **Тема 10. Контрольно-оцінювальна діяльність учителя початкових класів**

Ретроспективний аналіз проблеми контролю й оцінювання успішності учнів. Концептуальне й нормативне забезпечення контрольно-оцінювальної діяльності вчителів в умовах державного суверенітету України. Основні поняття контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Нові форми контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів: тестові завдання та освітні портфоліо. Формувальне оцінювання як інтерактивне оцінювання прогресу учнів у Новій українській школі. Дидактичні вимоги до організації контрольно-оцінювальної діяльності вчителя.

Основні поняття теми: контроль, засоби контролю, оцінювання якості освіти, навчальні досягнення.

**Рекомендована література:**

**Основна: 3, 4, 5**

**Додаткова: 3**

### **Тема 11. Ефективність і критерії ефективності процесу навчання у початковій школі**

Сутність поняття «ефективність навчання». Сутність поняття «інтенсифікація». Реалізація принципу оптимізації навчання. Педагогічні умови оптимізації. Психологічні основи оптимізації. Способи забезпечення ефективності навчання..

**Основні поняття теми:** оптимізація навчання, інтенсифікація, ефективність навчання.

**Рекомендована література:**

*Основна: 3, 4, 6*

*Додаткова: 3*

## **Тема 12. Аналіз уроку як системи.**

Сутність аналізу уроку як доцільно продуманої системи. Різні підходи в дидактиці до проблеми аналізу уроку. Основні вимоги до аналізу уроку. Поетапний аналіз уроку. Мета уроку як об'єкт аналізу. Наявність цільових завдань. Оцінювання якості знань. Сутність цілісного підходу до аналізу методів навчання. Алгоритм оцінки методів навчання. Схема дидактичного аналізу. Сутність матричного підходу до аналізу уроку як системи. Загальний алгоритм аналізу уроку як системи.

**Основні поняття теми:** аналіз уроку, поетапний аналіз уроку; матричний підхід до аналізу уроку, загальний алгоритм аналізу уроку.

**Рекомендована література:**

*Основна: 1, 5*

*Додаткова: 3*

## **6. Контроль навчальних досягнень**

### **6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів**

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	3	3	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	3	3	5	5
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	2	20	1	10

Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	3	30	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	3	15	3	15	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
<b>Разом</b>			59		76		98		115
<b>Максимальна кількість балів:</b>	348								
<b>Розрахунок коефіцієнта:</b>	5,8								

## 6.2.Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин	Кількість балів
<b>Змістовий модуль 1. ДИДАКТИКА - ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ</b>		
1. Дослідити зв'язок дидактики з іншими науками та педагогічним досвідом	2	5 б.
2. Порівняти сильні і слабкі сторони різних теорій формування змісту освіти. Результати оформити у таблицю.	2	5 б.
<b>Змістовий модуль 2. ПРОЦЕС НАВЧАННЯ, ЙОГО СТРУКТУРА ТА ВИДИ</b>		
1. Скласти порівняльну таблицю сильних і слабких сторін основних видів навчання, охарактеризувати їх.	2	5 б.
2. Порівняти взаємозв'язок основних функцій навчання. Результати оформити у таблицю.	2	5 б.
3. Визначити основні вимоги до реалізації принципів: - свідомості й активності; - цілеспрямованості; - наочності; - систематичності та послідовності; - науковості; - доступності (письмово)	2	5 б.
<b>Змістовий модуль 3. РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ</b>		
1. Розробіть проект освітнього простору 1-го класу.	4	5 б.
2. Охарактеризувати практичні методи навчання	2	5 б.

3. Визначити особливості організації самостійної роботи молодших школярів	2	5 б.
<b>Змістовий модуль 4.</b>		
<b>ДІГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ</b>		
1. Проаналізувати Базовий перелік засобів навчання та обладнання для початкових класів.	2	5 б.
2. Визначити дидактичні особливості інтегрованих уроків	2	5 б.
3. Розробити алгоритм підготовки вчителя до проведення уроку. Розробити структуру комбінованого уроку: базову й варіативну моделі	4	10 б.
<b>Всього: 26 годин</b>		<b>60 балів</b>

### Критерії оцінювання завдань самостійної роботи

<i>Критерії</i>	<i>Обґрунтування критеріїв</i>	<i>Бали</i>
<i>Розуміння завдання</i>	- робота демонструє точне розуміння завдання	1
	- включені матеріали, що безпосередньо розкривають теми або опосередковані до неї	0,5
	- включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється	0
<i>Повнота розкриття теми</i>	- тема розкрита повністю	1
	- часткове розкриття теми	0,5
	- виконане завдання не відповідає темі	0
<i>Логіка викладу інформації</i>	- логічне й структуроване викладення матеріалу	1
	- порушення логіки й структури викладу	0,5
<i>Креативність</i>	- унікальність роботи, велика кількість оригінальних прикладів, у роботі присутні авторські знахідки	1
	- стандартна робота, не містить авторської індивідуальності	0,5
<i>Культура змістового наповнення відповідей</i>	- орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики	1
	- присутні не грубі помилки з точки зору	0,5

	граматики, стилістики, орфографії	
	- грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0
	<b>Всього</b>	<b>5 балів</b>

### **6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання**

Модульний контроль здійснюється у формі комп'ютерного тестування, що охоплює 25 питань з таких категорій, як: аналіз, синтез, використання, знання, оцінювання, розуміння. Тривалість проведення модульного контролю: 60хв. На кожного студента. Максимальна кількість балів: 25 балів. Критерії оцінювання: кожне питання оцінюється в 1 бал.

### **6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання**

Форма проведення: 2 усні питання та комп'ютерне тестування (30 питань). Тривалість проведення: 2 год. на кожного студента. Максимальна кількість балів: 40 балів. Критерії оцінювання: усні питання – по 5 балів, комп'ютерне тестування – по 1 балу за кожне питання.

### **6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю**

1. Предмет і функції дидактики. Становлення дидактики як науки.
2. Зв'язок дидактики з іншими науками та педагогічним досвідом.
3. Цілі й цінності, що об'єднують шкільну та педагогічну освіту.
4. Початкова освіта як система.
5. Розкрийте проблеми дидактичних досліджень.
6. Види й методи дидактичних досліджень.
7. З історії розвитку змісту початкової освіти.
8. Розвиток змісту початкової освіти в умовах державного суверенітету України: методологічний, законодавчий, дидактичний аспекти.
9. Поняття про Державний стандарт початкової освіти.
10. Мета і функції Державного стандарту початкової освіти.
11. Базовий навчальний план початкової освіти.
12. Характеристика освітніх галузей.
13. Навчальні плани та програми для початкових шкіл.
14. Сучасні підручники для початкової школи.
15. Сутність процесу навчання.
16. Закони, принципи й правила навчання.
17. Організація навчального процесу.
18. Розвивальний потенціал початкового навчання.
19. Компетентнісний підхід як чинник модернізації навчального процесу.
20. Гуманізація навчання й освітнього середовища.

21. Гуманізація навчального спілкування.
22. Способи організації суб'єкт – суб'єктної навчальної взаємодії.
23. Навчально-розвивальний потенціал освітнього середовища.
24. Емоційність процесу навчання
25. Диференціація та індивідуалізація навчання.
26. Ретроспективний аналіз проблеми контролю й оцінювання успішності учнів.
27. Концептуальне й нормативне забезпечення контрольно – оцінювальної діяльності вчителів в умовах державного суверенітету України.
28. Основні поняття контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.
29. Нові форми контролю й оцінювання навчальних
30. досягнень учнів: тестові завдання та освітні портфолію.
31. Дидактичні вимоги до організації контрольно – оцінювальної діяльності вчителя.
32. Сутність і структура вміння вчитися.
33. Вікова та індивідуальна характеристика молодших школярів як суб'єктів учіння.
34. Розвиток в учнів процесів сприймання.
35. Мотивація учіння молодших школярів.
36. Формування структурних компонентів вміння вчитися.
37. Сутність і функції методів навчання.
38. Класифікація методів навчання.
39. Методи усного викладу навчального матеріалу.
40. Наочні методи навчання.
41. Практичні методи навчання.
42. Самостійна робота учнів.
43. Навчальні технології.
44. Особистісно – орієнтована технологія навчання
45. Технологія групової навчальної діяльності школярів
46. Технологія розвивального навчання
47. Технологія формування творчої особистості
48. Технологія навчання як дослідження
49. Інтерактивні методи та прийоми навчання.
50. Проектна діяльність як метод навчання й розвитку.
51. Ігрова діяльність як метод навчання й розвитку.
52. Методи формування в молодших школярів досвідпошукової діяльності.
53. Засоби навчання й навчальне обладнання .



- 54.3 історії розвитку організаційних форм навчання в початковій школі.
- 55.Поняття «сучасний урок». Класифікація уроків.
- 56.Алгоритм підготовки вчителя до проведення уроку.
- 57.Структура комбінованого уроку: базова й варіативні моделі.
- 58.Дидактичні особливості уроків у 1 класі.
- 59.Дидактичні особливості інтегрованих уроків.
- 60.Особливості підготовки та проведення відкритого уроку.
- 61.Методика проведення екскурсій.
- 62.Види домашніх завдань і способи їх перевірки.
- 63.Особливості організації навчального процесу.
- 64.Специфіка побудови уроків у класах-комплектах.
- 65.Актуальні проблеми розвитку сучасної шкільної освіти.
- 66.Тенденції розвитку початкової освіти в зарубіжжі.
- 67.Особливості організації сучасного стану початкової освіти в деяких зарубіжних країнах.
- 68.Творці гуманістичних педагогічних систем.

#### 6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

#### 7. Рекомендовані джерела

*Основна (базова)*

1. Бондар В.І. Дидактика : Підручник / В.І.Бондар. – К.: Либідь, 2005. – 264 с.
2. Державний стандарт початкової освіти, 2018 / <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novyj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>
3. Концепція Нова українська школа. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf> .
4. Малафійк, І. В. Дидактика новітньої школи : навч. посіб. / І. В. Малафійк. – Київ : Слово, 2015. – 632 с.

5. Кодлюк Я.П. Дидактика початкової школи: практичний курс: навчально-методичний посібник. – Тернопіль : Астон, 2013. – 160 с.
6. Савченко, О. Я. Дидактика початкової освіти : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / О. Я. Савченко. – Київ : Грамота, 2012. – 504 с.

#### *Додаткова*

1. Локшина О. І. Зміст шкільної освіти у країнах Європейського Союзу. – К.: Богданова А. М., 2010. – С. 167–181.
2. Хрестоматія з української педагогіки: навчально-методичний посібник / Упоряд. О. С. Березюк, О. М. Власенко; За заг. ред. О.С.Березюк, О.М.Власенко. - Житомир: Вид-во « Полісся», 2016. – 320с.
3. Чайка В.М. Основи дидактики: навч. посіб. – Київ: Академвидав, 2011. – 240 с.
4. Ярошинська О.О. Дидактика : навч. посіб. / О.О. Ярошинська. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Умань : ПП Жовтий О.О., 2012. – 344 с.
5. Ювал Ной Харарі. Людина розумна. Історія людства від минулого до майбутнього

### 7. Навчально-методична карта навчальної дисципліни «Дидактика початкової школи»

Разом: 120 год., лекції – 24 год., семінарські заняття – 10 год., практичні – 22 год., самостійна робота – 26 год.,

МКР – 8 год., сем. контр. - 30 год., екзамен

Модулі	Змістовний модуль I.		Змістовний модуль II.			Змістовний модуль III.			Змістовний модуль IV.			
Назва модуля	Дидактика – теорія освіти і навчання		Процес навчання, його структура та види			Реалізація освітнього процесу у початковій школі			Діагностика ефективності процесу навчання			
К-сть балів												
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Теми лекцій	Тема 1. Сутність, функції і завдання дидактики 1 б.	Тема 2. Зміст освіти, особливості змісту початкової освіти. Державний стандарт початкової освіти, Концепція НУШ 1 б.	Тема 3. Видові поняття процесу навчання. Процес навчання як система 1 б.	Тема 4. Сутність, функції і структура процесу навчання у початковій школі 1 б.	Тема 5. Закономірності, принципи і правила навчання у початковій школі 1 б.	Тема 6. Особливості форм організації освітнього процесу у початковій школі 1 б.	Тема 7. Структура і функції методів навчання. Вибір та конструювання методів навчання 1 б.	Тема 8. Сучасні технології навчання у початковій школі 1 б.	Тема 9. Компетентність як показник якості освіти Нової української школи 1 б.	Тема 10. Контрольно - оцінювальна діяльність учителя початкових класів 1 б.	Тема 11. Ефективність і критерії ефективності процесу навчання у початковій школі. 1 б.	Тема 12. Аналіз уроку як системи 1 б.
Теми семінарських занять		Зміст освіти як головний засіб цілеспрямованого навчання 11 б.			Закономірності, принципи і правила навчання – передумови ефективного перебігу навчального процесу у початковій школі 11 б.	Особливості форм організації навчального процесу у початковій школі 11 б.	Вибір та конструювання методів навчання у початковій школі 11 б.		Компетентність як показник якості освіти в сучасній школі 11 б.			
Теми практичних занять		Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти 22 б.		Дидактичні особливості навчання учнів 1-го класу 11 б.		Особливості організації нового освітнього простору у 1-му класі початкової школи 22 б.		Аналіз сучасних технологій навчання у початковій школі 11 б.	Аналіз результатів діагностування рівня сформованості ключових компетентностей учнів 1-го класу початкової школи 11 б.	Концептуальне і нормативне забезпечення контролю - оцінювальної діяльності вчителя 11 б.	Аналіз уроку в початковій школі в контексті оцінки ефективності окремих його етапів 22 б.	Аналіз уроку щодо оцінки методів, прийомів і засобів навчання 11 б.
Самостійна робота	10 б.		15 б.			15 б.			20 б.			
МКР	25 б.		25 б.			25 б.			25 б.			
Підсум. контр.	Екзамен											

Загальна кількість балів - 348 балів

K = 348 : 60 = 5,8